

„Interwencje w zabytkowych obiektach i zespołach – zasady, możliwości, granice”

Polski Komitet Narodowy
Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków
ICOMOS

17-18 maja 2021, Łazienki Królewskie w Warszawie

Polski Komitet Narodowy ICOMOS we współpracy z Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie, Komitetem Urbanistyki i Architektury PAN oraz Narodowym Instytutem Dziedzictwa organizuje konferencję naukową zatytułowaną „Interwencje w zabytkowych obiektach i zespołach – zasady, możliwości, granice”.

Konferencja odbędzie się w dniach 17-18 maja 2021 r. w Łazienkach Królewskich w Warszawie.

1. Problematyka konferencji

Ochrona i konserwacja zabytków cały czas rozwija się i przekształca. Kierunek i zakres tych przemian powinien być analizowany, oceniany i programowany przez środowisko konserwatorskie. Dlatego PKN ICOMOS zaplanował cykl trzech konferencji poświęconych przemianom zachodzącym w ochronie zabytków.

Pierwsza konferencja była zatytułowana *Nowe materiały i technologie w ochronie i konserwacji zabytków* (grudzień 2019 roku). Druga konferencja miała mieć tytuł *Nowe interwencje i przekształcenia obiektów zabytkowych* (kwiecień 2020 roku). Trzecia zaplanowana konferencja miała tytuł *Nowa zabudowa w zespołach staromiejskich* (grudzień 2020). Tematyka wszystkich konferencji obejmowała całość problemów związanych z ingerencjami w zabytki w skali obiektów i zespołów. Niestety, ograniczenia epidemiczne uniemożliwiły organizację obydwóch konferencji zaplanowanych na rok 2020.

Konferencja „Interwencje w zabytkowych obiektach i zespołach – zasady, możliwości, granice” ma połączyć problematykę interwencji w skali obiektów i zespołów. Szeroko sformułowana tematyka ma umożliwić udział referentów, którzy zgłaszali wystąpienia na obydwóch konferencjach, które nie mogły się odbyć w roku 2020.

Obiekty i obszary zabytkowe są najczęściej przekształcane w związku z dostosowaniem do współczesnych standardów i funkcji. Podejmowane ingerencje mają różny zakres. Dostosowanie historycznych obiektów i obszarów do współczesnych standardów generalnie pozwala na zachowanie zasadniczej struktury i wartości obiektu. Jednak coraz częściej konieczne są głębsze ingerencje, wynikające ze zmian funkcji użytkowych. Współczesne funkcje użytkowe mogą wymagać znacznych przekształceń, obejmujących strukturę i formę zabytków. W obiektach przekształcenia polegają na rozbudowie, nadbudowie czy zmianie bryły historycznego obiektu, w historycznych przestrzeniach powstają nowe obiekty coraz mniej respektujące zabytkowe otoczenie. Takich interwencji jest coraz więcej i są coraz radykalniejsze.

Przetrwanie większość zabytków jest uwarunkowane ich współczesnym użytkowaniem. Środowisko konserwatorskie potrzebuje zatem narzędzi umożliwiających ocenę wpływu proponowanych przekształceń na wartości zabytkowe. Konserwatorzy muszą znać dopuszczalne granice przekształceń oraz właściwe formy ich realizacji. Wiedza ta wymaga też popularyzacji wśród wszystkich, którzy planują, projektują, organizują interwencje w obiektach zabytkowych.

Problem zasad i form interwencji w zabytkowych obiektach jest od zawsze obecny w dyskursie konserwatorskim. Nigdy jednak nie został skodyfikowany, co wynika zarówno z jego natury, jak i zmieniających się okoliczności. Współczesne okoliczności są coraz bardziej skomplikowane, gdyż narasta presja modernizacyjna, a obiektów uznawanych za zabytki jest coraz więcej. Dlatego dyskusja na ten temat jest wciąż potrzebna. Jej efektem powinno być przypomnienie i uaktualnianie zasad konserwatorskich oraz – co bardzo ważne – pokazanie ich realizacji w praktyce. Dlatego bardzo ważnym elementem debaty powinno być pokazywanie dobrych praktyk oraz wskazanie działań niewłaściwych.

2. Cele, zakres tematyczny, uczestnicy konferencji

Celem konferencji jest dokonanie szerokiego przeglądu zasad i form ingerencji i przekształceń w zabytkowych obiektach (skala architektoniczna) i zabytkowych przestrzeniach (skala urbanistyczna).

Tematyka konferencji obejmuje zarówno dyskusję o zasadach i zakresie ingerencji w zabytkowe obiekty i obszary, jaki i krytyczną prezentację przykładów współczesnych ingerencji (adaptacje, rozbudowy, nadbudowy, przekształcenia, nowe realizacje w historycznym otoczeniu).

W ramach konferencji przewidziane są trzy sesje tematyczne skoncentrowane wokół pytań:

1. Jakie zasady powinny obecnie obowiązywać w ingerencjach i przekształceniach zabytkowych obiektów i obszarów?
2. Jakie są właściwe/dopuszczalne formy interwencji w zabytkowych obiektach i obszarach (dobre przykłady)?
3. Jakie są granice interwencji przekształcających/rozbudowujących zabytkowe obiekty i obszary (negatywne przykłady)?

Do udziału w konferencji zapraszamy konserwatorów zabytków, pracowników służb konserwatorskich, projektantów, producentów materiałów i urzędów wykorzystywanych w konserwacji zabytków, przedstawicieli samorządów, pracowników uczelni, właścicieli i użytkowników związanych z ochroną, adaptacją, zarządzaniem i zagospodarowaniem zabytkowych obiektów i obszarów.

3. Informacje organizacyjne

Streszczenia referatów należy nadsyłać do 30 marca 2021 roku, na adres: sekretariat@icomos-poland.org

Streszczenia nie powinny przekraczać dwóch stron tekstu (forma odrębnych punktów ułatwi recenzentom uchwycenie koncepcji wystąpień).

Autorzy wystąpień konferencyjnych proszeni są o wskazanie sesji, w której ma być przedstawiony referat (sesja 1, 2 lub 3).

Wyboru referatów do przedstawienia na konferencji dokonają recenzenci powołani przez Komitet Organizacyjny. Autorzy referatów zostaną poinformowani o decyzji recenzentów do 20 kwietnia 2021 roku.

Materiały konferencji – po ocenie recenzentów, zostaną opublikowane w czasopiśmie „Ochrona Dziedzictwa Kulturowego”.

Informacje o konferencji będą dostępne na stronie PKN ICOMOS: <http://www.icomos-poland.org>

Zapraszamy do zgłaszania propozycji wystąpień konferencyjnych.

Zapraszamy do udziału w konferencji.

Komitet Organizacyjny
PKN ICOMOS

ORGANIZATORZY

